

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2017/2318**od 13. prosinca 2017.****o istovrijednosti pravnog i nadzornog okvira u Australiji koji se primjenjuje na financijska tržišta u skladu s Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 25. stavak 4. točku (a),

budući da:

- (1) U članku 23. stavku 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ zahtijeva se da investicijska društva osiguraju da se trgovanja dionicama koje su uvrštene za trgovanje na uređenim tržištima ili se njima trguje na mjestima trgovanja odvijaju na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP-i) ili sistemskim internalizatorima, ili na mjestima trgovanja u trećoj zemlji koje je Komisija ocijenila istovrijednima u skladu s člankom 25. stavkom 4. točkom (a) Direktive 2014/65/EU.
- (2) Člankom 23. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 obveza trgovanja primjenjuje se samo na dionice. Obveza trgovanja ne odnosi se na druge vlasničke instrumente, kao što su potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi, certifikati i drugi slični financijski instrumenti.
- (3) Postupkom utvrđivanja istovrijednosti mjesta trgovanja u trećim zemljama iz članka 25. stavka 4. točke (a) Direktive 2014/65/EU nastoji se investicijskim društvima omogućiti da dionicama koje podliježu obvezi trgovanja u Uniji trguju na mjestima trgovanja treće zemlje koja su priznata kao istovrijedna. Komisija bi trebala procijeniti osigurava li pravni i nadzorni okvir treće zemlje da mjesto trgovanja kojem je u toj trećoj zemlji izdano odobrenje za rad ispunjava pravno obvezujuće zahtjeve koji su istovrijedni zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, iz glave III. Direktive 2014/65/EU, iz glave II. Uredbe (EU) br. 600/2014 i iz Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i koji podliježu učinkovitom nadzoru i provedbi u toj trećoj zemlji. To bi trebalo tumačiti uzimajući u obzir ciljeve koji se nastoje ostvariti tim aktom, a posebno njegov doprinos uspostavi i funkcioniranju unutarnjeg tržišta, cjelovitosti tržišta, zaštiti ulagatelja te u konačnici financijskoj stabilnosti.
- (4) U skladu s člankom 25. stavkom 4. točkom (a) četvrtim podstavkom Direktive 2014/65/EU pravni i nadzorni okvir treće zemlje može se smatrati istovrijednim ako ispunjava barem uvjete da (a) tržišta podliježu odobrenju za rad te neprekidnom i učinkovitom nadzoru i provedbi; (b) tržišta imaju jasna i transparentna pravila o uvrštenju vrijednosnih papira za trgovanje tako da se njima može trgovati korektno, uredno i djelotvorno te da su slobodno prenosivi; (c) izdavatelji vrijednosnih papira trebali bi podlijezati zahtjevima za periodičnim i kontinuiranim izvješćivanjem kako bi se osigurao visok stupanj zaštite ulagatelja i (d) transparentnost i cjelovitost tržišta osiguravaju se sprječavanjem zlouporabe tržišta u obliku trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

- (5) Svrha je ove procjene istovrijednosti procijeniti, među ostalim, jesu li pravno obvezujući zahtjevi koji se u Australiji primjenjuju na financijska tržišta koja osnovana u Australiji i imaju odobrenje za rad kao burze vrijednosnih papira pod nadzorom Australijske komisije za vrijednosne papire i ulaganja („ASIC”) istovjetni zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 596/2014, iz glave III. Direktive 2014/65/EU, iz glave II. Uredbe (EU) br. 600/2014 i iz Direktive 2004/109/EZ, koji podliježu učinkovitom nadzoru i provedbi u toj trećoj zemlji.
- (6) Zakonom o trgovačkim društvima iz 2001. (Zakon o trgovačkim društvima) financijsko tržište definira se kao prostor na kojem se redovito susreću ponuda i potražnja financijskih proizvoda. Financijsko tržište mora poslovati s pomoću multilateralnog sustava u skladu s nediskrecijskim pravilima. Financijsko tržište nema diskrecijska prava u pogledu načina trgovanja i ne smije trgovati u vlastito ime niti trgovati za vlastiti račun uparivanjem naloga. Nadalje, financijsko tržište članovima mora osigurati nepristrani pristup svojim tržištima i uslugama. Kriteriji za pristup moraju biti nepristrani, transparentni i nediskriminirajući. Da bi se to postiglo, pravila o poslovanju financijskog tržišta moraju sadržavati prihvatljive i nediskriminirajuće standarde za pristup i zahtjeve za ispunjenjem uvjeta. Ta pravila preispituje ASIC.
- (7) Da bi se moglo utvrditi da su pravni i nadzorni sustavi treće zemlje u pogledu burzi kojima je u toj zemlji izdano odobrenje za rad istovjetni sustavima propisanim u Direktivi 2014/65/EU, moraju biti ispunjena četiri uvjeta iz članka 25. stavka 4. točke (a) četvrtog podstavka Direktive 2014/65/EU.
- (8) U skladu s prvim uvjetom, mjesta trgovanja u trećoj zemlji moraju podlijegati izdavanju odobrenja za rad te neprekidnom i učinkovitom nadzoru i provedbi.
- (9) Osoba koja upravlja financijskim tržištem dužna je imati australsko ovlaštenje za poslovanje na tržištu (AML). Prema Zakonu o trgovačkim društvima ministar je ovlašten za izdavanje AML-a. Prema odjeljku 795 A Zakona o trgovačkim društvima zahtjev za izdavanje AML-a mora se podnijeti ASIC-u, koji savjetuje ministra o zahtjevu. Odobrenje za rad izdaje se, među ostalim, samo ako ministar smatra da podnositelj zahtjeva ima odgovarajuća rješenja za ispunjenje primjenjivih zahtjeva i da može na odgovarajući način nadzirati tržište, pratiti postupanje sudionika i zahtijevati postupanje u skladu s pravilima o poslovanju tržišta (odjeljak 795B Zakona o trgovačkim društvima). Nakon što dobiju ovlaštenje, financijska tržišta dužna su kontinuirano ispunjavati uvjete ovlaštenja i održavati odgovarajuća rješenja za upravljanje tržištem, uključujući sustave za praćenje i postupanje u skladu s pravilima o poslovanju tržišta (odjeljak 792 A Zakona o trgovačkim društvima).
- (10) ASIC je tijelo javne vlasti osnovano na temelju Zakona o Australskoj komisiji za vrijednosne papire i ulaganja iz 2001. (Zakon o ASIC-u) i nadležno je za praćenje zakonitosti poslovanja australskih financijskih tržišta. Nadzorne i izvršne ovlasti ASIC-a uključuju istrage u slučaju sumnji na povredu propisa, izdavanje obavijesti o povredi propisa i zahtjev sudu za izricanje kazni u građanskom postupku. ASIC može pokrenuti kazneni postupak zbog neispunjavanja obveza koje se na temelju Zakona o trgovačkim društvima smatra kaznenim djelom. Nadalje, ASIC je ovlašten provoditi inspekciju financijskih tržišta bez prethodne obavijesti. To uključuje ovlaštenje za provjeru registara, evidencija i dokumenata. Nadalje, ako smatra da operater financijskog tržišta ne ispunjava svoje obveze iz ovlaštenja za poslovanje na financijskom tržištu, ministar nadležan za financijske usluge može operatera financijskog tržišta uputiti da poduzme specifične mjera kojima se osigurava njegovo ispunjenje tih obveza (odjeljak 794 A Zakona o trgovačkim društvima). Ako financijsko tržište ne uskladi svoje poslovanje s tim uputama, ASIC može od suda zatražiti nalog kojim se zahtijeva zakonito poslovanje (odjeljak 794 A Zakona o trgovačkim društvima). ASIC je ovlašten davati upute subjektu (uključujući operatera tržišta i sudionike na ovlaštenim tržištima) ako smatra da je to potrebno ili da je u javnom interesu, radi zaštite osoba koje trguju financijskim proizvodom ili razredima financijskih proizvoda (odjeljak 798J Zakona o trgovačkim društvima). Osim toga, radi provedbe svojih regulatornih i istražnih mjera, ASIC može zatražiti sudski nalog i pokretanje sudskog postupka. ASIC od suda može zatražiti nalog za postupanje u skladu s mjerama koje poduzima na temelju svojih regulatornih i istražnih ovlasti (odjeljak 70 Zakona o ASIC-u). Nadalje, ako subjekt ne postupi u skladu s uputama koje su izdane na temelju Zakona o trgovačkim društvima, ASIC od suda može zatražiti naloga za postupanje u skladu s tim uputama. Konačno, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima financijska tržišta dužna su osigurati postupanje svojih članova u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, drugih propisa koji se donose na temelju tog Zakona i njihovim pravilima o poslovanju tržišta (odjeljak 792 A Zakona). Ovlaštena je burza dužna rješavati sve moguće povrede pravila o poslovanju tržišta ili Zakona o trgovačkim društvima koje počine njezini članovi i obavijestiti ASIC o tim mogućim povredama.
- (11) Stoga se može zaključiti da burze vrijednosnih papira u Australiji podliježe izdavanju odobrenja za rad te kontinuiranom i učinkovitom nadzoru i provedbi.

- (12) U skladu s drugim uvjetom, mjesta trgovanja u trećim zemljama moraju imati jasna i transparentna pravila o uvrštenju vrijednosnih papira za trgovanje tako da se takvim vrijednosnim papirima može trgovati korektno, uredno i djelotvorno te da su slobodno prenosivi.
- (13) Operater financijskih tržišta općenito je obavezan razmotriti može li se vrijednosnim papirima koji su uvršteni za trgovanje na tržištu kojim upravlja trgovati korektno, uredno i djelotvorno. Odjeljak 793 A Zakona o trgovačkim društvima uključuje pravno obvezujuće zahtjeve za pravila o poslovanju kojima se uređuje uvrštenje vrijednosnih papira za trgovanje. U pravilima o poslovanju financijskih tržišta utvrđuju se uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi dionice uvrštenog subjekta mogle biti uvrštene u kotaciju na tržištu. Subjekt mora podnijeti zahtjev za uvrštenje za trgovanje kako bi se njegovim vrijednosnim papirima moglo trgovati te mora podnijeti zahtjev i dobiti odobrenje za uvrštenje u kotaciju svih vrijednosnih papira u glavnom razredu njegovih vrijednosnih papira koji su na službenom popisu financijskog tržišta. Operater tržišta objavljuje i nakon svakog dana trgovanja ažurira popis subjekata koji su uvršteni za trgovanje. ASIC preispituje imaju li financijska tržišta odgovarajuća pravila, sustave i procese s pomoću kojih se utvrđuje ispunjava li financijski proizvod kriterije financijskog tržišta i zakonske kriterije za uvrštenje za trgovanje na tom tržištu, te osigurava uklanjanje nepotrebnih ograničenja trgovanja vrijednosnim papirima. Svi vrijednosni papiri kojima se trguje na ovlaštenim burzama moraju ispunjavati određena pravila za uvrštenje, koja se dostavljaju ASIC-u na preispitivanje. Vrijednosni papiri moraju biti slobodno prenosivi i moraju ispunjavati određene kriterije o distribuciji vrijednosnih papira javnosti i izdavatelju koji su potrebni za vrednovanje vrijednosnog papira. Ovlaštena burza ne može uvrstiti vrijednosne papire za koje nisu javno dostupne informacije o izdanju i izdavatelju. Konačno, da bi se osiguralo uredno trgovanje vrijednosnim papirima na ovlaštenim burzama, ASIC i ministar mogu obustaviti trgovanje financijskim proizvodom ili razredom financijskih proizvoda.
- (14) U skladu s pravno obvezujućim uvjetom iz Zakona o trgovačkim društvima o „korektnom, urednom i djelotvornom” trgovanju financijska tržišta dužna su javno objavljivati podatke o transakcijama, ponudi i potražnji. Osim toga, sudionik ne smije izvršiti transakciju za koju u knjigu naloga prethodno nije unesen odgovarajući nalog. Postoje izuzeća za određene vrste trgovanja, kao što je trgovina velikim paketima ili trgovanje uz poboljšanje cijene. Ako se sudionik tržišta poziva na jedno od tih izuzeća, dužan je voditi evidenciju kojom se dokazuje da transakcija ispunjava uvjete za izuzeće. U skladu s Pravilima o integritetu tržišnog natjecanja zahtijeva financijska tržišta dužna su pod prihvatljivim tržišnim uvjetima i na nediskriminirajućoj osnovi odmah objavljivati informacije prije trgovanja zaprimljene tijekom vremena trgovanja, neprekidno i u stvarnom vremenu. Kad je riječ o informacijama zaprimljenima nakon vremena trgovanja operater tržišta mora objaviti informacije prije trgovanja najkasnije prije novog početka vremena trgovanja. Australijski regulatorni okvir uključuje i zahtjeve za objavljivanje informacija nakon trgovanja, neprekidno i u stvarnom vremenu. Financijska tržišta dužna su objaviti informacije nakon trgovanja na javno dostupnim internetskim stranicama, bez naknade za pristup i najkasnije 20 minuta nakon trgovanja.
- (15) Stoga se može zaključiti da burze vrijednosnih papira u Australiji imaju jasna i transparentna pravila o uvrštenju vrijednosnih papira za trgovanje tako da se tim vrijednosnim papirima može trgovati korektno, uredno i djelotvorno te da su slobodno prenosivi.
- (16) Treći je uvjet da izdavatelji vrijednosnih papira moraju podlijegati zahtjevima za periodično i kontinuirano izvješćivanje kako bi se osigurao visok stupanj zaštite ulagatelja.
- (17) Australijski regulatorni okvir sadržava jasne, opsežne i specifične zahtjeve za objavljivanje koji se odnose na godišnja i privremena izvješća. Izdavatelji čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na australskoj burzi vrijednosnih papira moraju objavljivati godišnje i privremene (polugodišnje) financijske izvještaje (odjelci 292 i 302) Izvještaji moraju biti u skladu s računovodstvenim standardima (odjelci 296 i 304 Zakona o trgovačkim društvima) i moraju prezentirati istinit i pošten pregled financijskog položaja i financijskih rezultata subjekta (odjelci 297 i 305 Zakona o trgovačkim društvima). Nadalje, zahtijeva se revizija godišnjih financijskih izvještaja i izvještaj revizora (odjeljak 301 Zakona o trgovačkim društvima). ASIC vodi evidenciju informacija o trgovačkom društvu, uključujući prospekte i godišnje financijske izvještaje društva. Objavljivanjem sveobuhvatnih i pravodobnih informacija o izdavateljima vrijednosnih papira ulagateljima se omogućuje da procijene poslovne rezultate izdavatelja, a redovitim protokom informacija osigurava se odgovarajuća transparentnost za ulagatelje.
- (18) Stoga se može zaključiti da izdavatelji čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na burzama koje imaju ovlaštenje ASIC-a u Australiji podliježu zahtjevima za periodično i kontinuirano izvješćivanje čime se osigurava visok stupanj zaštite ulagatelja.

- (19) U skladu s četvrtim uvjetom, pravnim i nadzornim okvirom treće zemlje moraju se osigurati transparentnost i cjelovitost tržišta sprječavanjem zlouporabe tržišta u obliku trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem.
- (20) Australiskim zakonima o vrijednosnim papirima utvrđen je opsežan regulatorni i nadzorni okvir kojim se osigurava integritet tržišta, zabranjuje prijevarno ili obmanjujuće poslovanje na ovlaštenim burzama i objavljivanje lažnih ili obmanjujućih informacija o vrijednosnim papirima ili izdavateljima i sprječava trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem. Odredbe o zabrani zlouporabe tržišta utvrđene su u dijelu 7.10. Zakona o trgovačkim društvima. Neke zabrane koje se primjenjuju na uređena financijska tržišta i sudionike takvih tržišta utvrđene su i u dijelu o pravilima o integritetu tržišta u pododjeljku 798G(1) Zakona o trgovačkim društvima. U skladu s odjeljcima 1041E i 1041F Zakona o trgovačkim društvima zabranjeno je davanje lažnih ili obmanjujućih izjava o financijskim proizvodima i poticanje drugih na sudjelovanje u trgovanju financijskim proizvodima lažnim ili obmanjujućim informacijama te nepošteno postupanje s financijskim proizvodom i/ili u svojstvu ovlaštenog pružatelja financijskih usluga (odjeljci 1041G i 1041H). Odjeljak 2 dijela 7.10 Zakona o trgovačkim društvima sadržava niz zabrana manipuliranja tržištem. Osim toga, u odjeljku 3 dijela 7.10. Zakona o trgovačkim društvima izričito se zabranjuje trgovanje na temelju povlaštenih informacija. ASIC prati postupanje u skladu s tim pravilima tako što koristi svoje široke ovlasti za istrage sumnjivih tržišnih aktivnosti i kazneni progon u slučaju povrede tih pravila.
- (21) Stoga se može zaključiti da se pravnim i nadzornim okvirom Australije osigurava transparentnost i cjelovitost tržišta sprječavanjem zlouporabe tržišta u obliku trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem.
- (22) Nadalje, može se zaključiti da je pravni i nadzorni okvir kojim se uređuju financijska tržišta u Australiji koja su pod nadzorom ASIC-a u skladu s četiri prethodno navedena uvjeta za pravne i nadzorne sustave i stoga bi trebalo smatrati da se njime osigurava sustav zahtjeva za mjesta trgovanja istovjetan onome propisanom u Direktivi 2014/65/EU, Uredbi (EU) br. 600/2014, Uredbi (EU) br. 596/2014 i Direktivi 2004/109/EZ.
- (23) Budući da se velikim brojem dionica koje su izdane i uvrštene za trgovanje u Australiji istodobno trguje i na mjestima trgovanja u EU-u, ovom je odlukom potrebno osigurati da sva investicijska društva koja podliježu obvezi trgovanja iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 mogu nastaviti trgovati dionicama uvrštenima za trgovanje na australskim burzama. Budući da su na australskim burzama dostupne brojne alternativne platforme za likvidnost tih dionica, potrebno je priznati pravni i nadzorni okvir Australije, osobito kako bi se investicijskim društvima omogućilo da ispune svoju obvezu najpovoljnijeg izvršenja za svoje klijente.
- (24) Ova odluka temelji se na podacima koji pokazuju da je sveukupno trgovanje EU-a nizom dionica koje su uvrštene na australске burze toliko učestalo da se na društva na koja se primjenjuje Direktiva o tržištima financijskih instrumenata (MiFID) ne bi moglo primijeniti iznimka iz članka 23. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014. Zbog toga bi se obveza trgovanja utvrđena u članku 23. stavku 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjivala na znatan broj dionica uvrštenih za trgovanje u Australiji.
- (25) Odluka će biti dopunjena dogovorom o suradnji kako bi se osigurala učinkovita razmjena informacija i koordinacija nadzornih aktivnosti između nacionalnih nadležnih tijela i ASIC-a.
- (26) Ova se Odluka temelji na pravno obvezujućim zahtjevima koji se odnose na financijska tržišta i primjenjuju se u Australiji u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija bi trebala i dalje redovito pratiti razvoj pravnog i nadzornog okvira za uređena tržišta, učinkovitost suradnje u području nadzora u vezi s praćenjem, provedbom i ispunjenjem uvjeta na temelju kojih je donesena ova Odluka.
- (27) Komisija bi trebala redovito preispitivati pravne i nadzorne sustave koji se primjenjuju na financijska tržišta u Australiji. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da Komisija u bilo kojem trenutku provede posebno preispitivanje ako je zbog relevantnih promjena potrebno ponovno procijeniti istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom. Na temelju takve ponovne procjene ova bi se Odluka mogla staviti izvan snage.
- (28) Budući da se Uredba (EU) br. 600/2014 i Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od 3. siječnja 2018., potrebno je da ova odluka stupi na snagu dan nakon dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

(29) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 pravni i nadzorni okvir u Australiji koji se primjenjuje na financijska tržišta kojima je u Australiji izdano odobrenje za rad i kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Odluci smatra se istovrijednim zahtjevima koji iz Direktive 2014/65/EU, Uredbe (EU) br. 600/2014, Uredbe (EU) br. 596/2014 i Direktive 2004/109/EZ te podliježe učinkovitom nadzoru i provedbi.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dan nakon dana njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. prosinca 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Financijska tržišta:

- (a) ASX Limited
 - (b) Chi-X Australia Pty Ltd
-